

Wijziging begrotingsstaten Justitie en Veiligheid 2019

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2019 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (35210-VI).**

De voorzitter:

Thans is aan de orde de behandeling van wetsvoorstel 35210-VI, Wijziging van de begrotingsstaten van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor het jaar 2019 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota).

Ik heet de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van harte welkom in de Eerste Kamer. Het is bijzonder om u als oud-Voorzitter hier te mogen begroeten.

Ik meld de leden dat u, ingeval u een motie indient, de tekst zelf dient voor te lezen en deze daarna rechts van u op het tafeltje kunt neerleggen. De Kamerbewaarder zal de motie na uw inbreng ophalen en verspreiden.

De beraadslaging wordt geopend.

De voorzitter:

Ik geef het woord aan mevrouw Nanninga.

Mevrouw Nanninga ziet af van haar termijn, begrijp ik. Dan geef ik het woord aan de heer Van Hattem.

De heer Van Hattem (PVV):

Dank u, voorzitter. In de eerste plaats wil ik mevrouw Broekers-Knol van harte welkom heten in de Eerste Kamer, ditmaal voor het eerst als staatssecretaris in een plenair debat, hier in de mooie Ridderzaal. Van harte welkom! Leuk om u weer te zien.

Verder wil ik een woord van dank uitspreken aan de heer Sietse Fritsma, die zich in de Tweede Kamer als woordvoerder Immigratie en Asiel voor de PVV sinds 2006 tot afgelopen jaar keihard heeft ingezet om de massa-immigratie tegen te gaan. Dank voor de geweldige samenwerking op deze portefeuille. Ik wil daarom ook de heer Fritsma om te beginnen kort citeren. In 2007 bracht hij een boekje uit met de helaas nog altijd actuele titel De immigratieramp van Nederland. Hierin stelt Fritsma, en ik citeer: "Particuliere organisaties die zich met migranten bezighouden, zoals VluchtelingenWerk Nederland, zouden ook eens op een kritischer wijze onder de loep moeten worden genomen dan tot nu toe gebeurt. Weinig mensen weten bijvoorbeeld dat deze stichting zich voor een groot gedeelte juist inzet voor andere vreemdelingen dan vluchtelingen en asielzoekers. Zo helpt men massaal mensen die zich hier in het kader van gezinsvorming en -hereniging willen vestigen. Zelfs criminele migranten die terecht het land uitgezet dreigen te worden, worden veelvuldig geholpen. De naam VluchtelingenWerk Nederland is dus ronduit misleidend. De naam VreemdelingenWerk zou passender zijn voor deze

stichting, omdat men werkelijk iedereen helpt die een Nederlandse verblijfsvergunning wil krijgen of houden." Einde citaat.

En precies dat brengt mij bij de actualiteit van het vandaag voorliggende wetsvoorstel. VluchtelingenWerk Nederland krijgt van het ministerie van Veiligheid en Justitie jaarlijks circa 10 miljoen euro subsidie in dit kader. Op de vragen die de PVV in dat kader over het voorliggende voorstel heeft gesteld, heeft de staatssecretaris als volgt geantwoord, en ik citeer: "In het kader van de verbeterde asielprocedure is bepaald dat VluchtelingenWerk Nederland zorg draagt voor de eerste voorlichting over de asielprocedure. Zij zien de asielzoekers namelijk veelal als eerste. Ook worden zij als onafhankelijke organisatie gezien als een meer neutrale partij." Einde citaat. Hoezo, een meer neutrale partij? Hoe verhoudt dat neutrale karakter zich tot het fanatieke asielactivisme dat VluchtelingenWerk tegelijkertijd bezigt richting dezelfde staatssecretaris?

Op dit moment is VluchtelingenWerk Nederland medeorganisator van een actienetwerk om zogenaamde vluchtelingenkinderen uit Griekenland naar Nederland te halen. Ik citeer het pamflet op de homepage van VluchtelingenWerk: "Massale oproep aan kabinet voor opvang vluchtelingenkinderen uit Griekenland. Meer dan 100 (oud-)politici, hulporganisaties, wetenschappers, artsen, vertegenwoordigers van kerken en moskeeën, gemeenten en prominenten doen gezamenlijk een oproep aan het kabinet om alleenstaande kinderen uit de Griekse vluchtelingenkampen te evacueren. Nog niet eerder was de roep voor opvang van alleenstaande vluchtelingenkinderen in Nederland zó groot." Einde citaat.

Een deel van de lobby is om gemeenteraadsleden met morele chantage onder druk te zetten om moties te steunen om zogenaamd alleenstaande kinderen naar Nederland te halen. Aanvankelijk werd in een brandbrief alleen nog gesproken over weeskinderen, maar de groep is nu al breder getrokken. Vaak zijn deze kinderen als vooruitgeschoven post naar Griekenland gestuurd. Als ze eenmaal in de EU geaccepteerd zijn als asielzoeker, hebben ze via artikel 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens recht op family life en komen alsnog hele families deze kant uit. Zo rolt de asielindustrie, waarbij voor asielactivisten en vreemdelingenadvocaten de subsidiefabriek van VluchtelingenWerk de aandrijfmotor is. En daar blijft het kabinet jaarlijks miljoenen in pompen.

In zijn pamflet gaat VluchtelingenWerk Nederland nog verder. Ik citeer: "Onacceptabele weigering. Duitsland, Luxemburg, Frankrijk, Portugal, Ierland, Finland, Kroatië, Litouwen, België, Noorwegen en Bulgarije nemen de verantwoordelijkheid voor in totaal 1.600 kinderen en komen hiermee tegemoet aan de noodkreet van Griekenland om voor 2.500 vluchtelingenkinderen een veilig heenkomen te creëren. Aanjagers van de coalitie VluchtelingenWerk Nederland, Stichting Vluchteling en Defence for Children roepen het kabinet met klem op het voorbeeld van de andere EU-lidstaten te volgen. De tijd dringt en de situatie is urgent, zo staat in de gezamenlijke verklaring die donderdag wordt gepubliceerd. "Het is onacceptabel dat de staatssecretaris vol blijft houden dat de oplossing in Griekenland ligt. Nederland, wees solidair met Griekenland en landen als Duitsland en Luxemburg die al wel een deel van de kinderen opvangen."" Einde citaat.

Mevrouw **Vos** (PvdA):

Ik wil enig bezwaar aantekenen tegen de woorden van geachte collega Van Hattem. VluchtelingenWerk doet goed werk voor vluchtelingen. Het is niet vreemdelingenwerk. Zij doen werk dat wij wettelijk met zijn allen hebben afgesproken dat zij zouden doen. Dan datgene wat u net zegt over de oproep. Het enige dat VluchtelingenWerk vraagt, samen met andere organisaties — dat is een heel terechte vraag — is om in te gaan op het verzoek dat door Griekenland is gedaan, omdat daar de kampen overvol zijn met vluchtelingen, om een deel van het procedurewerk dat gedaan moet worden, door Nederland over te laten nemen. Dat is heel wat anders dan de heer Van Hattem nu beweert. Dat wil ik gewoon even gezegd hebben, ook voor de Handelingen. VluchtelingenWerk is vluchtelingenwerk. Het is geen vreemdelingenwerk.

De heer **Van Hattem** (PVV):

Ik constateer toch iets heel anders dan wat mevrouw Vos constateert. VluchtelingenWerk Nederland is wel degelijk bezig, als aanjager van een actienetwerk, om zogenaamde vluchtelingenkinderen, alleenstaande vluchtelingenkinderen, naar Nederland te halen. We zien dat in alle gemeenteraden van Nederland moties worden ingediend, onder andere door de Partij van de Arbeid, om die kinderen naar Nederlandse gemeenten te halen en druk uit te oefenen op de staatssecretaris om dat maar te doen. VluchtelingenWerk Nederland heeft zelf een pamflet op zijn website staan om dat te doen. Dat is gewoon activisme. Dat heeft niks te maken met uitvoering van overheidszaken. Het is activisme en ondertussen blijft diezelfde overheid, diezelfde rijksoverheid, de hand van VluchtelingenWerk voeden om dit activisme mede mogelijk te maken, want dat is deel van hun activiteiten.

Mevrouw **Vos** (PvdA):

Dit is geen activisme. Dat is gewoon uitvoering van het Vluchtelingenverdrag dat we met zijn allen hebben ondertekend in de jaren vijftig. Dat had ook een reden. Ik wil ook graag dat de heer Van Hattem daar nota van neemt.

De heer **Van Hattem** (PVV):

Dan zou ik graag zien dat mevrouw Vos er nota van neemt dat in al die gemeenteraden — dat weet zij dondersgoed, volgens mij — zulk soort moties worden ingediend om dit mogelijk te maken. Ik zit zelf in de gemeenteraad en ik heb zo'n motie onder ogen gehad. Daarin werd, onder andere door de PvdA, geëist dat die gemeentes bij de staatssecretaris gingen aandringen om die kinderen op te nemen. En dit pamflet staat gewoon letterlijk op de website van VluchtelingenWerk. U kunt wel zeggen dat het niet zo is, maar dit heeft niks te maken met het Vluchtelingenverdrag. Dit is gewoon puur activisme. Dit heeft niks te maken met de taken die in het kader van het asielbeleid gedaan zouden moeten worden. VluchtelingenWerk is een activistische organisatie, door dit soort pamfletten te verspreiden en via linkse partijen dit soort moties aan te laten nemen.

De **voorzitter**:

Mevrouw Vos, de derde.

Mevrouw **Vos** (PvdA):

Zolang er nog sprake is van een internationale rechtsorde en zolang er nog sprake van is dat wij dat Vluchtelingenverdrag hebben ondertekend, is het geen activisme. Dan is dit gewoon het doen wat wij met zijn allen hebben afgesproken en ik ben blij dat een grote meerderheid in Nederland dit nog heel erg redelijk vindt en hierachter staat.

De **voorzitter**:

Vervolgt u uw betoog, meneer Van Hattem.

De heer **Van Hattem** (PVV):

Dan moet ik constateren dat de PvdA hier bezig is met staatsactivisme, zowaar nog kwalijk.

Voorzitter. Het is te prijzen dat de staatssecretaris niet heeft toegegeven aan dit verschrikkelijke deuggedram. Wij roepen haar met klem op om hier ook niet aan toe te geven. VluchtelingenWerk verkondigt ondertussen wel dat er sprake is van een onacceptabele weigering door deze staatssecretaris, dezelfde organisatie die door haar omschreven wordt als een onafhankelijke organisatie en een meer neutrale partij. Kan de staatssecretaris uitleggen wat neutraal is aan de activistische praktijken van VluchtelingenWerk Nederland? Zou het niet veel zuiverder zijn om deze taken te laten uitvoeren door de overheid zelf of in ieder geval door organisaties die zich niet tevens met asielactivisme bezighouden? Is de staatssecretaris bereid om alle subsidies aan VluchtelingenWerk stop te zetten? Graag een reactie op deze punten.

Daarnaast. In onze schriftelijke vragen hebben wij gevraagd om afschriften van alle subsidieverzoeken, subsidiebeschikkingen en eventuele afwijzingen van VluchtelingenWerk Nederland van de afgelopen tien jaar. De staatssecretaris heeft alleen een tabel met bedragen verstrekt, dus hierbij nogmaals het verzoek om ook de onderliggende documenten te verstrekken.

Nog beter zou het zijn als we helemaal van deze asielopvangtaken af zouden zijn. Daartoe zou de staatssecretaris nu een historische stap kunnen zetten. Door het sluiten van de grenzen door andere landen vanwege de coronamaatregelen is de asielinstroom nu vrijwel volledig opgedroogd. Met 270 asielmigranten in april het laagste aantal in zeker 20 jaar tijd. Daarom ligt er nu een unieke kans om te voorkomen dat de asielinstroom opnieuw gaat stijgen. Het is nu even niet meer dweilen met de kraan open, zoals Pim Fortuyn het ooit treffend noemde, maar hét moment om het bestaande, falende asielsysteem te herzien. Wat de PVV betreft gaan onze grenzen dan ook dicht voor asielzoekers en kan er alleen nog sprake zijn van opvang in de eigen regio. Is de staatssecretaris bereid om nu die historische stap te zetten?

In ieder geval moet er een einde komen aan de maatregelen zoals vervat in het voorliggende wetsvoorstel. Het voor in totaal 238,7 miljoen euro investeren in superluxe, nieuwe of te renoveren asielopvanglocaties is waanzin ten top. Daarmee wordt alleen maar een opnieuw stijgende asielinstroom gefaciliteerd. Met zulke royale voorzieningen ontstaat er bovendien een aanzuigende werking, al helemaal als je ziet hoe luxe de nieuwe opvanglocaties worden.

In het Friese Burgum waren panden van twintig jaar oud schijnbaar al niet goed genoeg meer en worden er nu voor ruim 27,5 miljoen euro grote, luxe, moderne nieuwbouwwoningen gebouwd als asielzoekerscentrum. Huizen waar veel Nederlandse burgers nooit voor in aanmerking komen. In de beantwoording geeft de staatssecretaris aan dat het COA hier tijdelijk gebruik van gaat maken en dat ze daarna als woonwijk naar een corporatie gaan of als kluswoningen in de markt worden gezet. Kan de staatssecretaris concreet aangeven hoelang "tijdelijk" is? Wat is de uiterlijke termijn? Kan de staatssecretaris uitsluiten dat, als het corporatiewoningen worden, deze een-op-een dienen voor de huisvesting van statushouders?

Hoezo "kluswoningen"? Wordt door de staatssecretaris verwacht dat deze splinternieuwe woningen na tijdelijk gebruik al compleet zijn uitgewoond? Worden er soms weer zulke gewelddadige asielaanvallen opgevangen in Burgum als de groep die daar in 2017 de politie belaagde bij hun uitzetting? De beelden zijn nog te zien op Dumpert. Is dat de bedoeling? Graag een reactie.

Maar het belangrijkste is het signaal dat hiervan uitgaat: kom als gelukzoeker naar Nederland. Daar word je meteen opgevangen in een spiksplinternieuwe luxe woning. Niet alleen in Burgum, maar bijvoorbeeld ook in het azc in Luttelgeest in de Noordoostpolder. Royale, nieuwe tweekappers als azc. Maar dat is nog niet luxe genoeg, want GroenLinks in de Noordoostpolder vond het nodig om een motie in te dienen voor nog beter internet in het azc en dit bovendien onder de aandacht te brengen van alle Nederlandse gemeenten met een asielcentrum. Mogen we ervan uitgaan, vraag ik de staatssecretaris, dat zij geen medewerking gaat verlenen aan deze asielverwennerij? Graag een reactie.

Van alle in voorliggend wetsvoorstel opgenomen projecten voor asiellocaties spant het azc in Gilze qua kosten de kroon: bijna 43 miljoen euro voor een van alle gemakken voorzien asielresort in de prachtige Brabantse bossen. Dat is een slordige €55.000 per te huisvesten asielzoeker. En bij de asielopvanglocatie Maastricht, waarvan de renovatie al in uitvoering is, wordt voor ruim 33 miljoen euro aan vloerverwarming, fraai uitzicht en recreatieruimtes aangelegd, zodat dit, zoals ze zelf zeggen, een van de beste asielcentra van Nederland wordt. Kan de staatssecretaris aan de ouderen van Nederland uitleggen dat de verzorgingshuizen gesloten worden maar zulke asielparadijsjes voor honderden miljoenen worden opgetuigd? In navolging van onze PVV-gemeenteraadsfractie in Maastricht roep ik de staatssecretaris op om dit pand niet voor asielaanvallen in te richten, maar voor de zorg, voor onze ouderen en hulpbehoevenden. Hetzelfde geldt voor het asielpaleis in Gilze en al die andere luxe locaties. Is de staatssecretaris bereid om deze gebouwen en huizen niet aan de vreemdelingen weg te geven, maar beschikbaar te stellen aan onze Nederlandse burgers? Graag een reactie.

Bovendien: is de staatssecretaris bereid om sowieso te stoppen met al die nieuwe en te renoveren asiellocaties, om zo het faciliteren van een stijgende asielinstroom niet aan te moedigen? Graag een reactie.

Voorzitter. Als we de asielinstroom kunnen stoppen, dan hebben we ook geen programma flexibele asielopvangcapaciteit nodig, zoals dat nu in het kader van interbestuurlijk

programma wordt uitgerold. Maar vooralsnog heeft het kabinet plannen om onder de regie van de commissarissen van de Koning provinciale regietafels te organiseren om mogelijkheden voor opvanglocaties met provincie en gemeente te bespreken. De lokale volksvertegenwoordigers, laat staan de burgers, hebben geen enkel zicht of controle op deze interbestuurlijke achterkamertjes. Zij worden vroeg of laat met het voldongen feit geconfronteerd dat in hun omgeving een azc komt, waar geen ontkomen aan is, want de gemeente moet dan "haar verantwoordelijkheid nemen". Kan de staatssecretaris aangeven of zij voornemens is om op die manier die lokale democratie en haar burgers te passeren? Zo nee, wat mogen we dan wel verwachten op dit vlak? Is de staatssecretaris in ieder geval bereid om alle verslagen van deze provinciale regietafels openbaar te maken? Graag een reactie op deze punten. Daarnaast verzoek ik de staatssecretaris om in ieder geval de in de beantwoording van onze vragen bij dit wetsvoorstel door haar toegezegde geobjectieerde inhoud van de gespreksverslagen van de regietafels toe te zenden.

Op veel plaatsen in het land zien we waar zulk "verantwoordelijkheid nemen" door bestuurders toe leidt. Op 13 mei jongstleden berichtte de NRC op basis van stukken van het ministerie van JenV dat het aantal gemelde incidenten in azc's in de afgelopen vijf jaar verdubbeld is, van ruim 8.000 naar 17.000 vorig jaar: schelden, vechten, hongerstakingen, brand stichten et cetera, et cetera. Ook Omroep Brabant schreef, op 19 mei jongstleden: "Weer meer incidenten in asielzoekerscentra in Brabant: Budel spant de kroon". Bijna 2.500 incidenten het afgelopen jaar in de Brabantse azc's, zoals steek- en vechtpartijen en agressie richting personeel. Moet om zulk asieltuig op te vangen voor 238,7 miljoen euro aan belastinggeld worden besteed om luxe opvangcentra te bouwen? Dat is toch je reinste asielwaanzin? Moet voor zulke asielcriminelen "verantwoordelijkheid" worden genomen?

Ook in het dorp Heesch dachten de lokale bestuurders verantwoordelijkheid te nemen door in plaats van een nieuw azc te bouwen extra veel statushouders te voorzien van een woning. In dat kader kreeg afgelopen januari een 25-jarige Sudanese asielzoeker een eigen huis in dit dorp. Daarvoor verbleef hij in een azc in Heerlen, waar hij tot tweemaal toe door de politie is aangehouden: voor het veroorzaken van overlast en voor een mishandeling. Ook zou hij psychische problemen hebben gehad. In april stak deze Sudanese statushouder op straat in Oss volstrekt willekeurig de 18-jarige fietser Rik van de Rakt uit Heesch dood. Een jongen die nietsvermoedend op weg was naar zijn werk in het verzorgingshuis. De bloemen liggen nog steeds langs de weg in Oss. De Sudanese statushouder, die ook nog had geprobeerd een vrouw op de fiets aan te vallen, werd daarna met een bebloed mes aangehouden op het station in Oss.

Kan de staatssecretaris aangeven hoe het mogelijk is dat een asielzoeker die tot tweemaal toe door de politie is aangehouden in een azc, onder andere voor een zwaar vergrijp als mishandeling, toch een verblijfsstatus en een woning krijgt? Als de staatssecretaris niet op de specifieke casus kan ingaan: hoe kan zo iets in zijn algemeenheid, dat als iemand zich in een azc zo ernstig misdraagt, hij niet wordt uitgezet, maar alle voorzieningen krijgt? Worden gemeenten waar statushouders met zulke antecedenten worden geplaatst, hierover niet geïnformeerd? Graag een reactie van de staatssecretaris op deze punten.

Voorzitter, tot slot. Ik wacht de beantwoording van de staatssecretaris af en overweeg op basis daarvan in tweede termijn enkele moties in te dienen. De belangrijkste boodschap van de PVV bij het voorliggende wetsvoorstel is en blijft: stop met de asielwaan en de bouw van azc's en doe de grenzen dicht.

Voorzitter. Dit was mijn eerste termijn.

De voorzitter:

Wil een van de leden in eerste termijn nog het woord? Dat is niet het geval. Staatssecretaris, bent u in de gelegenheid om direct te antwoorden? Dat is niet het geval. Dan schors ik voor vijf minuten.

De vergadering wordt van 15.48 uur tot 15.53 uur geschorst.

De voorzitter:

Ik geef het woord aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Staatssecretaris Broekers-Knol:

Dank, voorzitter. Het zal u waarschijnlijk niet verbazen dat ik het bijzonder vind om vandaag hier voor u te staan, voor de eerste keer sinds ik zelf niet meer achter het rostrum zit. Het is mij een eer en een genoegen, en bovendien in deze prachtige Ridderzaal. Maar ik heb toch, dat zult u begrijpen, een kleine nostalgie naar de eigen plenaire zaal van de Eerste Kamer. Dank aan de heer Van Hattem dat u mij vandaag deze gelegenheid geeft!

De aanleiding voor dit debat is de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid van 2019. Ik wil eerst nog een korte opmerking maken over het proces van de beantwoording van de vragen. Dat is niet helemaal goed gegaan. Uw Kamer heeft te lang moeten wachten op de nadere memorie van antwoord. Dat is gebeurd doordat er te veel heen en weer gestuurd is tussen de diverse onderdelen van mijn ministerie. Ik bied daarvoor mijn oprechte excuses aan.

Ik heb nog een andere opmerking, die betrekking heeft op het overzicht van de subsidiebedragen die VluchtelingenWerk Nederland heeft ontvangen. In het overzicht voor het jaar 2014 is abusievelijk een te hoog vastgesteld subsidiebedrag opgenomen. Het vastgestelde subsidiebedrag aan VluchtelingenWerk Nederland in 2014 moet zijn: €6.360.074, in plaats van €7.149.000. Dat komt doordat er een aanvulling is gekomen.

Mevrouw Karimi (GroenLinks):

Ik heb een vraag over het eerste punt van de staatssecretaris. Hoe verhoudt zich dan het feit dat de Voorjaarsnota hier nog niet is aangenomen tot het feit dat u de Slotwet al hebt ingediend?

Staatssecretaris Broekers-Knol:

De Slotwet is ingediend omdat we mogen hopen dat het een en het ander zich tegelijkertijd samen kan voegen.

Mevrouw Karimi (GroenLinks):

Ik vind dat wel een beetje een vreemde gang van zaken. U heeft uw excuses aangeboden, maar het zou volgens mij goed zijn dat we dan hier de toezegging krijgen dat dat vanaf nu beter gaat en dat we niet zo lang hoeven te wachten. Ik hoop ook met u dat het nu aangenomen wordt, want dit is een heel rare figuur, moet ik zeggen.

Staatssecretaris Broekers-Knol:

Mevrouw Karimi heeft gelijk, en ik kan haar in ieder geval verzekeren dat ik het ongelooflijk belangrijk vind dat de stukken op tijd aan uw Kamer worden geleverd. Dat geldt ook voor vragen en memories van antwoord, en het geldt ook voor de Tweede Kamer. Maar het blijft iedere keer keihard drukken. Er ligt namelijk vaak een heleboel op ons bord. Maar er wordt hard aan gewerkt om te zorgen dat alles binnen de termijnen komt. Nogmaals dank voor deze aansporing van mevrouw Karimi, want die neem ik weer mee.

Voorzitter. De heer Van Hattem heeft zich in eerste instantie specifiek gericht op de stichting VluchtelingenWerk. Misschien is het voor meneer Van Hattem interessant om te vernemen dat de stichting VluchtelingenWerk bijna 41 jaar geleden is opgericht door de overheid zelf. VluchtelingenWerk Nederland ontvangt subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor het zo goed mogelijk voorbereiden en begeleiden van asielzoekers gedurende de asielprocedure. Dit doet VluchtelingenWerk onder andere door het geven van voorlichting, het beantwoorden van vragen van asielzoekers over de asielprocedure en het op orde brengen van de stukken die nodig zijn in de asielprocedure. VluchtelingenWerk werkt op die manier mee aan een efficiënt verloop van de asielprocedure. Daartoe is een aantal jaren geleden besloten omdat het allemaal hapsnap ging in stukjes van verschillende organisaties. Dat was niet efficiënt. Over de uitvoering van die activiteiten legt VluchtelingenWerk Nederland verantwoording af aan het ministerie.

Daarnaast voert VluchtelingenWerk Nederland met eigen middelen andere activiteiten uit. Dat is aan VluchtelingenWerk. VluchtelingenWerk ontvangt met name subsidie voor het geven van voorlichting. Het gaat daarbij om het voorafgaand aan de asielprocedure geven van meer informatie over rechtsbijstand, de wijze waarop asielzoekers zich kunnen voorbereiden, de rechten en plichten die zij hebben, enzovoorts. Dat wordt afgestemd met de ketenpartners: de IND, het COA, de DT&V, maar ook de AVIM, de vreemdelingenpolitie, enzovoort. Ook ondersteunt VluchtelingenWerk Nederland mensen bij het verkrijgen van relevante documenten, met name ID-bewijzen. Doordat de asielzoekers goed zijn geïnformeerd en weten wat hun te wachten staat, wordt onrust onder de mensen weggenomen. VluchtelingenWerk Nederland is ook juridisch intermediair op COA-locaties, bijvoorbeeld tussen de IND en de advocatuur, of een voogd als het gaat om een minderjarige.

Het zijn wel allemaal vrijwilligers, maar die vrijwilligers moeten getraind worden. Voor de training van de vrijwilligers en de voorlichtingsactiviteiten ontvangt VluchtelingenWerk Nederland subsidie. VluchtelingenWerk Nederland ontvangt ook subsidie voor de tolken die nodig zijn, want de vrijwilligers van VluchtelingenWerk Nederland moeten kunnen communiceren met de asielzoekers. Daar zijn tolken voor nodig. Over de steunfuncties en de tolken heb ik het

dus gehad. Dat is dus de positie van VluchtelingenWerk Nederland.

Voorzitter. De heer Van Hattem heeft gevraagd naar het stopzetten van alle activiteiten van VluchtelingenWerk Nederland. Dat is niet zinvol en niet efficiënt, want zoals ik net zei, is VluchtelingenWerk Nederland juist degene die ervoor zorgt dat de asielprocedure in het begin goed kan verlopen voor de asielzoekers, doordat zij goed geïnformeerd zijn en ondersteund worden.

Kan de overheid het werk van VluchtelingenWerk Nederland zelf doen? VluchtelingenWerk Nederland beschikt over een groot aantal vrijwilligers. Ik wil toch wel zeggen dat het bijzonder is dat die mensen dat werk vrijwillig doen. Zij worden getraind, zoals ik al zei. De overheid zou dat dus niet zo een-twee-drie zelf kunnen doen. Daarvoor zou er vergeleken bij VluchtelingenWerk Nederland een enorme organisatie moeten worden opgezet, en dan niet eens meer met vrijwilligers. Dat is dus niet iets wat je zomaar voor elkaar kunt krijgen.

De vraag van de heer Van Hattem was ook om de onderliggende documenten met betrekking tot de subsidie te verstrekken. Ik moet helaas zeggen dat wij dat niet doen. De bedragen voor de subsidies over de jaren heen zijn vermeld, maar de onderliggende documenten kunnen wij niet verstrekken omdat daar informatie in staat waarvan wij zeggen dat die privé, of althans gevoelig is.

Dan kom ik op de vraag van de heer Van Hattem of de Nederlandse grenzen dicht kunnen gaan voor asielzoekers. Is Nederland bereid om die stap te zetten? Dat is lastig, want Nederland wil die stap niet zetten en kan die stap niet zetten. Maar het gaat er vooral om dat Nederland die stap niet wil zetten, want Nederland wil altijd beschikbaar zijn als vluchthaven voor vluchtelingen die vluchten voor oorlog en geweld. Nederland heeft het Vluchtelingenverdrag 1951 ondertekend en dat niet alleen: het heeft dat verdrag ook geratificeerd. Nederland heeft ook het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ondertekend. Het is op die manier gebonden aan het opvangen van asielzoekers en doet dat ook, omdat het belangrijk is om dat te doen. Nederland is dus niet bereid om die stap te zetten. Wij zijn er wel toe bereid om erop toe te zien dat wij degenen die geen recht hebben op asiel, zo snel mogelijk uitsluitel geven dat er geen recht is op asiel, zodat men gauw weet waar men aan toe is en degenen die geen recht hebben op asiel, weten dat ze naar huis moeten gaan, of ergens anders hun heil moeten zoeken.

Dan kom ik bij de vraag van de heer Van Hattem over de luxeopvanglocatie. Burgum werd genoemd als "luxe". De vraag is: hoelang is tijdelijk wat betreft Burgum? De overeengekomen bestuursovereenkomst over de nieuwe locatie in Burgum geldt vijftien jaar. Die termijn kan worden verlengd in overleg met de gemeente. In dit geval wordt de bestuursovereenkomst langjarig overeengekomen, namelijk vijftien jaar, ten behoeve van de exploitatiekosten. Als je het namelijk heel kort doet, dan is dat relatief heel duur. Vijftien jaar is qua exploitatie een goede periode. Het is natuurlijk altijd mogelijk om met de gemeente te overleggen over hoe een en ander in het vat gegoten wordt. Maar vijftien jaar in Burgum is tijdelijk.

De heer Van Hattem vroeg ook: hoezo "kluswoningen"? Na die vijftien jaar is het de bedoeling dat het in het gemeentelijk woningbestand zou kunnen komen. Dat heeft de heer Van Hattem ook terecht naar voren gebracht. Dan kan het zijn dat degenen die dan die woningen betrekken, die woningen naar eigen wensen inrichten, renoveren enzovoorts. Dat wordt bedoeld met "kluswoningen". Daarbij wil ik ook nog wel vaststellen dat de woningen sober zijn. Ik kan mij voorstellen dat iemand na die vijftien jaar bij het betrekken van die woning als inwoner van Burgum misschien meer luxe wil aanbrengen, vandaar ook de kluswoningen.

De heer Van Hattem vroeg ook hoe het zit met dat internet. De heer Van Hattem noemde Luttelgeest en hij noemde dat er in de Noordoostpolder wifi wordt aangelegd. Hij vroeg of dat niet "asielverwennerij" is. In verband met corona moest er onderwijs op afstand worden gegeven. Dat is ons allen bekend. Dat betekent ook dat er een goede wifi-installatie moet zijn, want zonder wifi gaat onderwijs op afstand niet lukken. Het was nodig om daarin te voorzien. Daarnaast zorgt die wifi voor minder overlast. Want als er geen wifi is en men dus geen mogelijkheden heeft om daar gebruik van te maken, dan is onze ervaring dat men naar buiten gaat en in een café of elders zijn heil gaat zoeken. Dat zou kunnen leiden tot overlast. Dus het is geen asielverwennerij; het is voldoen aan het leerplichtonderdeel en ook aan de noodzaak, omdat wij vinden dat we op die manier de overlast zo veel mogelijk binnen de perken kunnen houden.

Dan kom ik bij de vloerverwarming in Maastricht. Door de heer Van Hattem is gevraagd of ik kan uitleggen hoe dat zit: er is 33 miljoen uitgegeven voor renovatie of nieuwbouw in Maastricht, met onder andere vloerverwarming. Ik denk dat de heer Van Hattem ook wel weet dat met de huidige duurzaamheidseisen vloerverwarming en verwarming op een goedkopere, duurzame manier aangelegd kunnen worden dan wanneer je een ouderwetse verwarming hebt. Het is dus eerder goedkoper en duurzamer dan dat het een luxe voorziening betreft.

Door de heer Van Hattem is ook de vraag gesteld of we dat niet beter beschikbaar kunnen stellen aan burgers, want dat zou bijvoorbeeld voor de zorg ingericht kunnen worden en er zijn mensen die behoefte hebben aan dat soort woningen. Ik ben het met de heer Van Hattem eens dat het van belang is dat er in de zorg voor oudere mensen en überhaupt voor de Nederlandse burgers voldoende woningen zijn. Het is schrijnend om te zien dat daar een tekort aan is. Dat weten we allemaal, maar tegelijkertijd is het zo — de leden van uw Kamer weten dat — dat Nederland zich heeft te houden aan Europeesrechtelijke verplichtingen om opvang te verlenen aan personen die asiel aanvragen. We hebben dus onze Europeesrechtelijke verplichting. Om die reden zorgen wij ervoor dat er fatsoenlijke opvanglocaties zijn voor degenen die de opvang nodig hebben. Het voorbeeld van Burgum is een prachtig voorbeeld: na vijftien jaar kan het in de gemeentelijke woningvoorraad worden opgenomen.

Een volgende vraag van de heer Van Hattem ging over de regietafels. Hij vroeg met name of de gespreksverslagen van de regietafels openbaar gemaakt kunnen worden. Gespreksverslagen betreffen documenten die zien op intern beraad. Onder artikel 68 van de Grondwet is het staand

beleid, kabinetsbeleid, dat zulke stukken geen onderdeel worden gemaakt van het debat met de Kamer. Door Kamerleden gevraagde inlichtingen worden in de regel bij Kamerbrief of nota verstrekt, waarbij de inhoud van de onderliggende stukken in geobjectiverde vorm wordt weergegeven. Op die manier wordt de informatie die bijvoorbeeld besloten ligt in verslagen, met de Kamer gedeeld zonder dat de inhoud daarvan herleidbaar is naar individuele personen.

Ik wil daarom graag aan de heer Van Hattem toezeggen om de door de heer Van Hattem gevraagde inlichtingen door middel van een geobjectiverde weergave van de inhoud van die gespreksverslagen te verstrekken. Aan een regietafel worden de leden bijgesproken over de verwachte asielstroom en worden mogelijkheden besproken om statushouders sneller uit de COA-opvang te laten uitstromen door onderlinge samenwerking in de regio. Ook wordt er bekeken of er mogelijkheden zijn om nieuwe COA-locaties op te richten of bestaande bestuurlijke overeenkomsten te verlengen. Daarvoor zijn de regietafels.

De heer Van Hattem heeft ook gevraagd naar de incidenten. Ik heb bij de aanbieding van het incidentenoverzicht gemeld waar wij staan met de overlastaanpak. Er is de afgelopen periode veel geïnvesteerd in die aanpak, maar we zijn er nog niet; daar ben ik mij van bewust. Er zijn heel veel maatregelen genomen. Ik noem er een paar. Er zijn ketenmariniers aangesteld, op dit moment drie maar een vierde is binnenkort ook aangesteld. Zij zijn in het hele land gericht aan de slag om samen met de ketenpartners — dat zijn IND, COA, DT&V, gemeenten, politie en Openbaar Ministerie — alle mogelijke maatregelen in te zetten. Maar in het bijzonder de aanpak van de Top X-lijst is iets waarmee de ketenmariniers bezig zijn om de overlast zo goed mogelijk binnen de perken te houden en criminele asielzoekers op de huid te zitten. Daarnaast heb ik in februari 2020 de handhavingen toezichtlocatie, de htl, voor overlast gevende asielzoekers in Hoogeveen geopend. De meest notoire gevallen kunnen daar geplaatst worden. Er wordt ook gewerkt aan versoberde opvang voor veiligelanders, wier asielaanvraag wordt afgedaan in spoor 2, en Dublinclaimanten, wier asielaanvraag wordt afgedaan in spoor 1. Daarnaast komt er nog een budget van 1 miljoen euro beschikbaar voor de financiering van lokale maatregelen. Als een gemeente bijvoorbeeld camera's op bepaalde plekken wil waarin niet voorzien kan worden vanuit het gemeentelijke budget, dan kan de ketenmarinier dat besteden in overleg met gemeenten, winkeliers of eventueel particulieren.

Maar deze maatregelen hebben tijd nodig om effect te sorteren. Wij zien dat effect langzamerhand ontstaan, vooral door de hele goede samenwerking tussen de ketenpartners; dat vind ik wel goed om te benadrukken. Zoals ik al zei, zijn dat gemeenten, IND, COA, DT&V, politie en het Openbaar Ministerie. Door die nauwe samenwerking kunnen de maatregelen effect sorteren en krijgen wij ook berichten terug uit gemeenten als Harderwijk — er zijn er meer — waarin dat succesvol is.

Dan de vraag van de heer Van Hattem hoe het mogelijk is dat asielzoekers toch een status krijgen, ondanks misdragingen in azc's. Daar zijn we heel scherp op. Als het kan, trekken we de vergunning in. Als de IND op basis van de rechtsregels, inclusief de jurisprudentie, tot het oordeel komt dat er kan worden ingetrokken, wordt er ingetrokken.

Tijdens de behandeling van de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid 2020 op 21 november 2019 heeft mevrouw Becker van de VVD mij gevraagd de mogelijke juridische belemmeringen om tot intrekking te komen, in kaart te brengen. Ik heb toen een brief toegezegd. Deze brief verwacht ik haar op korte termijn te kunnen sturen. U kunt daar ook een exemplaar van verwachten. Als de IND op grond van wet en jurisprudentie tot het oordeel komt dat de vergunning kan worden ingetrokken, dan wordt die ingetrokken. En zaken die betrekking hebben op openbare-ordeaspecten hebben altijd prioriteit bij vergunningen die worden ingetrokken, dus die staan boven op de stapel. Op deze wijze gaan we met deze problematiek om.

Ik meen dat er nog een vraag was of ik kan toezeggen om de lokale democratie niet te omzeilen door bestuurlijk overleg aan de landelijke regietafel of de regionale regietafel. Daarover kan ik tegen de heer Van Hattem nog zeggen dat hij er gerust op kan zijn dat er geen sprake is van achterkamertjespolitiek, en dat lokale besluitvorming niet wordt omzeild. Uiteindelijk is het de gemeente die via de daarvoor gebruikelijke besluitvormingsprocessen beslist of er al dan niet een opvanglocatie komt. Maar de regietafel kan wel laten zien dat en vragen of er mogelijkheden zijn.

Voorzitter, ik denk dat ik daarmee alle vragen beantwoord heb.

De voorzitter:

Dank u wel, staatssecretaris.

Dan komen wij thans bij de tweede termijn van de kant van de Kamer. Ik geef het woord aan de heer Van Hattem.

De heer Van Hattem (PVV):

Dank, voorzitter. En dank aan de staatssecretaris voor de beantwoording in eerste termijn. De staatssecretaris geeft aan dat de stichting VluchtelingenWerk juist heeft ingezet op een efficiënt verloop van de asielprocedure, en dat ze actievoeren met eigen middelen. Dat zijn die middelen die via de Postcode Loterij worden opgehaald, waar de Nederlandse burgers vaak onwetend ook aan meebetalen voor dat activisme. Maar zulk soort middelen vermengen zich vaak. Hetzelfde zien we bijvoorbeeld met provinciale milieufederaties: die worden ook opgericht om zogenaamd het proces van bezwaar en beroep wat efficiënter te laten verlopen. Maar ondertussen zijn zulke organisaties nog steeds bezig om processen aan te spannen tegen de overheid en de overheid daarmee te dwarsbomen, bijvoorbeeld bij de aanleg van wegen et cetera, et cetera, met allerlei gevolgen van dien; op het gebied van stikstof, bijvoorbeeld. Dat is een andere discussie dan nu, maar het is wel hetzelfde principe. En ik moet toch constateren dat, als de overheid ervoor kiest om stichting VluchtelingenWerk in te zetten, ze er meteen ook voor kiest om een stichting in te zetten die tegelijkertijd dat asielbeleid ook aan het ondermijnen is, door te roepen dat er nog meer asielzoekers naar Nederland gehaald moeten worden, door het proces verder op te tuigen. En de vrijwilligers die worden getraind, kunnen ondertussen ook actief zijn als activist voor VluchtelingenWerk. Het is een organisatie die bezig is met asielactivisme.

Daarom dien ik nu in tweede termijn ook een motie in, om die subsidies voor VluchtelingenWerk stop te zetten. Ik zal de motie nu voorlezen, voorzitter.

De voorzitter:

Door de leden Van Hattem, Faber-van de Klashorst, Ton van Kesteren, Bezaan en Van Strien wordt de volgende motie voorgesteld:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat VluchtelingenWerk Nederland door zelf asielactivisme te bedrijven richting het kabinet niet gezien kan worden als een neutrale partij in de uitvoering van het asielbeleid;

verzoekt de regering om VluchtelingenWerk Nederland niet langer in te zetten voor uitvoering of ondersteuning van asielbeleid en alle subsidies stop te zetten,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt letter F (35210-VI).

De heer Van Hattem (PVV):

Voorzitter. Dan kom ik bij het volgende punt: overlast op azc's. De staatssecretaris verwees naar de inzet van ketenmariniers. Ik krijg zelf signalen dat de overlast ondanks die maatregelen steeds weer de kop opsteekt. Die signalen krijg ik bijvoorbeeld uit Budel, waar een groot azc is gevestigd. Daar is al heel lang sprake van overlast, met name in het dorp Maarheeze, dat daar vlakbij ligt. Ik vraag de staatssecretaris dan toch waarom iemand die zagezegd voor zijn veiligheid naar Nederland komt en hier wordt opgevangen, hier nog opvang krijgt als hij overlast veroorzaakt en hier de boel onveilig gaat maken. Waarom wordt er niet veel strikter op ingezet om die mensen geen opvang meer te bieden en het land uit te zetten? Dat is toch een omgekeerde wereld? Dus stop met het verlenen van een asielstatus aan die mensen.

De staatssecretaris zegt daarover: als het kan, doen we er alles aan om de vergunning in te trekken. Ik heb het voorbeeld aangehaald van die Soedanees die in Heesch werd gevestigd. Na zijn misdraging in een azc kreeg hij toch nog een verblijfsstatus, kreeg hij toch nog een woning. Hij pleegde het vergrijp als asielzoeker, dus nog niet als statushouder, in een azc. Hoe kan het dat iemand die zulke zware vergrijpen pleegt — mishandeling is een zwaar vergrijp — toch nog een asielstatus krijgt? Dat is een heel andere factor dan het intrekken van verleende vergunningen. Ik wil ook nog wel duidelijkheid over het niet verlenen.

Ik had in eerste termijn ook nog de vraag gesteld of gemeenten worden geïnformeerd over de antecedenen van een statushouder als die in een gemeente wordt gehuisvest. Denk bijvoorbeeld aan zulk soort misdragingen in een azc of aan een ernstig psychische toestand. Zijn gemeenten daarvan op de hoogte? Hoe wordt dat gecommuniceerd?

Voorzitter. Dan kom ik bij een volgende motie. De staatssecretaris zegt: wij gaan toch door met het openstellen van onze grenzen voor asielzoekers. Ik ben dus genooddaakt om de volgende motie in te dienen inzake het voorkomen van een nieuwe asielinstroom.

De voorzitter:

Door de leden Van Hattem, Faber-van de Klashorst, Ton van Kesteren, Bezaan en Van Strien wordt de volgende motie voorgesteld:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat nu veel andere landen de grenzen gesloten hebben, de asielinstroom vrijwel is opgedroogd;

overwegende dat het onwenselijk is dat de asielinstroom opnieuw zal stijgen;

verzoekt de regering te zorgen dat de asielinstroom niet opnieuw stijgt,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt letter G (35210-VI).

De heer Van Hattem (PVV):

Voorzitter. Dan kom ik bij het openbaar maken van de verslagen van de regietafels. De staatssecretaris zegt: het gaat hier om intern beraad. Maar we moeten wel voor ogen houden dat we het hier niet sec over ambtenaren hebben. We hebben het over bestuurlijke regietafels, waar provinciebestuurders en wethouders aan tafel zitten, die gecontroleerd moeten worden door de lokale overheden, door de provinciale overheden. Er moet een middel zijn om te zien wat daar besproken wordt. Die controle is essentieel. Daarom kom ik tot de volgende motie inzake het openbaar maken van verslagen van provinciale regietafels asielopvang.

De voorzitter:

Door de leden Van Hattem, Faber-van de Klashorst, Ton van Kesteren, Bezaan en Van Strien wordt de volgende motie voorgesteld:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het voor een goede democratische controle door volksvertegenwoordigers en burgers van belang is om kennis te kunnen nemen van de verslagen van de provinciale regietafels asielopvang;

verzoekt de regering de verslagen van de provinciale regietafels asielopvang openbaar te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt letter H (35210-VI).

De heer **Van Hattem** (PVV):

Ik zou ook alvast willen opmerken dat het heel goed zou zijn om hier actief werk van te maken, ook in het kader van de Wet open overheid, die er nog aan zit te komen.

Voorzitter. Dan kom ik bij mijn laatste motie, over de luxe-voorzieningen, de asielpaleisjes met vloerverwarming die worden opgetuigd. Daar hebben we het uitgebreid over gehad. De staatssecretaris doet nu alsof het heel vanzelfsprekend en goedkoop is, maar de aanlegkosten ervan zijn toch enorm. Menig gewoon Nederlands burger kan zich echt geen vloerverwarming veroorloven in zijn bestaande woning. De motie die ik ga indienen, is getiteld: geen azc's, maar verzorgingshuizen en woningen.

De **voorzitter**:

Door de leden Van Hattem, Faber-van de Klashorst, Ton van Kesteren, Bezaan en Van Strien wordt de volgende motie voorgesteld:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat door het kabinet momenteel fors wordt geïnvesteerd in nieuw te bouwen of te renoveren luxe asielopvanglocaties;

verzoekt de regering deze locaties niet in te zetten voor asielzoekers, maar als verzorgingshuizen voor onze ouderen en hulpbehoevenden en/of als woningen voor onze Nederlandse burgers,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt letter I (35210-VI).

De heer **Van Hattem** (PVV):

Voorzitter, dan kom ik aan het eind van mijn tweede termijn. Ik dank de staatssecretaris alvast voor de beantwoording in tweede termijn. Tot zover.

De **voorzitter**:

Dank u wel, meneer Van Hattem. Wenst een van de leden in tweede termijn nog het woord? Dat is niet het geval. Ik kijk even of de staatssecretaris in de gelegenheid is om direct te antwoorden. Nee, zij heeft behoefte aan een korte schorsing.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**:

Ik geef het woord aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Ik vraag om enige rust in de zaal.

Staatssecretaris **Broekers-Knol**:

Dank, voorzitter. Dank ook aan de heer Van Hattem dat hij via de moties het kabinet en mij erop vast wil pinnen om toch bepaalde stappen te zetten in het asieldomijn.

Ik begin bij de eerste motie van de heer Van Hattem, met het verzoek om alle subsidies aan VluchtelingenWerk Nederland stop te zetten; ik zeg het maar heel kort door de bocht. Ik meen dat ik in mijn eerste termijn heb betoogd hoe nuttig en efficiënt het werk van VluchtelingenWerk Nederland is voor de asielprocedure. Daar willen wij graag gebruik van blijven maken. VluchtelingenWerk Nederland doet veel werk voor ons, bij de voorlichting en de asielprocedure, door ervoor te zorgen dat er tolken aanwezig zijn, waardoor de mensen de voorlichting kunnen volgen, en door het opleiden van de vele vrijwilligers die het werk doen. De subsidie die zij krijgen — die kwam het afgelopen jaar neer op iets van 10 miljoen — willen wij niet stopzetten. Voor het overige — en daar heeft de heer Van Hattem volkomen gelijk in — krijgt VluchtelingenWerk Nederland geld uit de Postcodeloterij en van particuliere subsidiënten.

De heer **Van Hattem** (PVV):

Toch een kleine interruptie. De staatssecretaris blijft vasthouden aan VluchtelingenWerk Nederland als uitvoeringsorganisatie voor dit beleid. Stel echter dat er een andere organisatie komt, die onder exact dezelfde voorwaarden hetzelfde beleid voor de overheid kan opzetten. Is het dan een eeuwige vanzelfsprekendheid dat VluchtelingenWerk Nederland de enige organisatie is die dit kan uitvoeren? Is er dan sowieso wel sprake van eerlijke concurrentieverhoudingen? Sommige gemeenten in Nederland hebben voor een bepaald beleid op het gebied van de integratie van statushouders VluchtelingenWerk Nederland aan de kant geschoven omdat andere organisaties met een veel beter bod konden komen. Waarom zou je je als rijksoverheid blijven vastpinnen op een en dezelfde organisatie?

Staatssecretaris **Broekers-Knol**:

Het is niet mijn gewoonte om wat-alsvragen te beantwoorden, want dat is gevaarlijk. Ik ga dat nu ook niet doen. De vraag van de heer Van Hattem of het een eeuwige vanzelfsprekendheid is dat VluchtelingenWerk Nederland dit beleid uitvoert: VluchtelingenWerk Nederland verricht goed werk voor de asielprocedure in Nederland. Ik kan me echter niet voorstellen dat er over bijvoorbeeld over 50, 80 of 100 geen andere organisatie is. Het zou allemaal kunnen, maar ik heb in eerste termijn al gezegd dat VluchtelingenWerk Nederland door de overheid is opgericht om in de asielprocedure deze ondersteuning te kunnen verlenen.

De heer **Van Hattem** (PVV):

Blijkbaar is het al 40 jaar het geval. Het is nog geen eeuwigheid, maar het is al wel een stap in die richting. Kan er dan af en toe geen evaluatie worden gemaakt van dat beleid? Spreekend over de subsidieaanvragen en de subsidiebeschikkingen, waarvan de staatssecretaris zegt dat ze die niet kan geven omdat daar gevoelige informatie in staat, als het allemaal zo perfect op orde is, wat is daar dan gevoelig aan? Waarom kunnen wij die gegevens niet gewoon krijgen? Als het zo'n perfect werkende organisatie is, dan kunnen wij ook gerust alle stukken ontvangen.

Staatssecretaris **Broekers-Knol**:

Bij het verstrekken van subsidie is het van belang dat alle gegevens boven water zijn. VluchtelingenWerk Nederland moet verantwoording afleggen aan het ministerie voor de verrichte activiteiten. Daar wordt heel grondig op ingegaan. Er wordt heel grondig met VluchtelingenWerk Nederland besproken of er is voldaan aan datgene wat Justitie en Veiligheid graag aan ondersteuning wenst van die organisatie. Dat is de basis voor de subsidie voor het jaar daarop.

De voorzitter:

Mijnheer Van Hattem. De derde keer.

De heer **Van Hattem** (PVV):

Maar wat weerhoudt de staatssecretaris er dan van om die verantwoording, die aan het ministerie wordt gestuurd, ook aan de Kamer te verstrekken?

Staatssecretaris **Broekers-Knol**:

Het is een particuliere stichting. We hebben de subsidiebedragen aan de Kamer in de memorie van antwoord al verstrekt. Die informatie is verstrekt. In de verhoudingen die we hebben, ligt het niet voor de hand om de Kamer de onderliggende stukken tot in details te verstrekken. De subsidiebedragen, de informatie over de controle en of het is goed gegaan worden allemaal keurig volgens de regels door de overheid toegepast. De heer Van Hattem moet ervan uitgaan dat dit door alle organisaties die hierbij zijn betrokken, ook de controledienst van het Rijk, goed wordt bekeken.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks):

Is de staatssecretaris het met mij eens dat VluchtelingenWerk Nederland ook een ledenorganisatie is en heel veel leden heeft? Er is ook een vereniging van leden. Er staat de heer Van Hattem niets in de weg om lid te worden van VluchtelingenWerk Nederland en die organisatie ter verantwoording te roepen.

Staatssecretaris **Broekers-Knol**:

Wij hebben als overheid te maken met de stichting VluchtelingenWerk Nederland. Voor zover mij bekend, heeft een stichting geen leden, maar het zijn allemaal subsidiënten en enthousiaste mensen. Als er daarnaast ook nog een vereniging is, dat zou kunnen en dan zou de heer Van Hattem daar lid van kunnen worden. De Nederlandse overheid heeft echter te maken met de stichting VluchtelingenWerk Nederland. Dus ik moet de motie ontraden.

Dan kom ik op de tweede motie van de heer Van Hattem, de motie onder letter G. De regering moet ervoor zorgen dat de asielinstroom niet opnieuw stijgt. Ik heb in eerste termijn gezegd dat het belangrijk is dat Nederland, dat wij als overheid bescherming bieden aan vluchtelingen die vluchten voor oorlog en geweld. Dat betekent ook het volgende. Als de instroom na deze coronaperiode — de afgelopen tien, twaalf weken is de instroom buitengewoon beperkt geweest, daarin geef ik de heer Van Hattem groot gelijk — opnieuw gaat stijgen wanneer de grenzen weer open zijn, zullen wij weer onze plicht doen en kijken welke mensen via de asielprocedure recht hebben op asiel en

welke mensen geen recht hebben op asiel. Ik kan de heer Van Hattem niet beloven dat de asielinstroom niet opnieuw stijgt. Daarvoor zouden we de grenzen dicht moeten houden of de hele asielprocedure in Nederland moeten opsluiten of afsluiten. Dat willen we niet, maar dat kunnen we ook niet volgens regelgeving. Ik moet dus helaas de motie onder letter G ontraden.

Dan de motie onder letter H van de heer Van Hattem, over het openbaar maken van de verslagen van de provinciale regietafels. In mijn eerste termijn heb ik naar voren gebracht dat het overeenkomstig artikel 68 van de Grondwet staand kabinetsbeleid is om zulke stukken geen onderdeel te maken van het debat met de Kamer. Die verslagen kan ik niet verstrekken. Ik heb de heer Van Hattem wel de geobjectiveerde vorm ervan toegezegd. Dat doen we ook. Ik zal kijken of dat nog wat uitgebreider zou kunnen, maar de verslagen zelf kan ik helaas niet verstrekken; daarvoor moet ik de Grondwet veranderen. Ik moet de motie onder letter H dus ontraden.

Dan de motie onder letter I van de heer Van Hattem, over de luxevoorzieningen. Die zijn veel luxer dan in bestaande woningen en of mensen die zouden kunnen aanbrengen. In bestaande woningen vloerverwarming aanbrengen, is inderdaad een heel dure operatie, dat kan ik de heer Van Hattem bevestigen, maar hier gaat het om nieuwbouw c.q. helemaal gestripte panden die helemaal opnieuw worden ingericht. Dat is een heel andere operatie dan in bestaande bouw vloerverwarming aanbrengen, want ja, dat is inderdaad kostbaar. Die luxevoorzieningen voor deze woningen zijn dus geen luxe, maar duurzaam.

Gevraagd is om deze locaties niet in te zetten voor asielzoekers, maar als verzorgingshuizen voor onze ouderen en hulpbehoevenden, of als woningen voor onze Nederlandse burgers. Ik geef toch maar weer het voorbeeld van de bestuursovereenkomst gedurende vijftien jaar, maar daarna kan de woning in de woningvoorraad. Tegelijkertijd wil ik de heer Van Hattem er toch ook op wijzen dat wij in Nederland asielzoekers huisvesting of opvang bieden zolang zij in de procedure zitten. Deze motie moet ik dus ook ontraden.

Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u, staatssecretaris.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Dan kom ik tot afhandeling van het wetsvoorstel. Wenst een van de leden stemming over dit wetsvoorstel? Dat is het geval. Dan stel ik voor dat we volgende week dinsdag stemmen over het wetsvoorstel. Tevens stel ik voor om volgende week te stemmen over de ingediende moties.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De voorzitter:

Ik schors de vergadering nu voor enkele minuten in afwachting van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het interpellatiedebat.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.